

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้การสำรวจเป็นเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาสภาพความเสี่ยงในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จึงได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 168 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำนวน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 118 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (อ้างอิงใน เสริมสิทธิ์ รุ่งรุจี, 2552, หน้า 29)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุและประสบการณ์

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การศึกษาระดับการปฏิบัติด้านการรักษาวินัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรตามขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงอย่างง่ายของสถานศึกษาซึ่งได้จากแนวคิดการบริหารความเสี่ยง ซึ่งได้แก่

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Establishment) จำนวน 6 ข้อ
2. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) จำนวน 5 ข้อ
3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) จำนวน 4 ข้อ
4. การสร้างแผนจัดการ (Risk Management Planning) จำนวน 4 ข้อ
5. การติดตามสอบทาน (Monitoring & Review) จำนวน 4 ข้อ

รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากร เพื่อดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและคู่มือต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดข้อคำถามจากตัวแปรที่ได้ทำการศึกษา
3. เขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่กำหนดไว้
4. จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างเพื่อให้ที่ปรึกษาตรวจสอบ

5. ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามการบริหารความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากร จากตัวแปรที่ได้สร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ลงความคิดเห็น เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถามกับเนื้อหา

5.1 นำข้อคำถามและเนื้อหาของวัตถุประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านลงความเห็น และให้คะแนนดังนี้

- 1) ดร.อนุชา กอนพ่วง ตำแหน่ง คณาจารย์ สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 2) นายสุชาติ ดิเรกวัฒนะ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3
- 3) นายปรัชญา อุนรุติ ตำแหน่ง นิติกร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
- 4) นายสุรเกียรติ อินกอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านน้ำลอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

5) นายบุญส่ง ตุ่นเงิน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8สถานที่ทำงาน
โรงเรียนบ้านน้ำพริก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 เขต 3

+ 1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้อง

0 แทน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้อง

- 1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้อง

5.2 รวบรวมข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำมาปรับปรุงแก้ไขและหาค่าความ
สอดคล้องของข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาดัชนีความสอดคล้องของข้อความ กับ
เนื้อหาแล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่า(Index of Objective Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.6 ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน
แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ
ครอนบาค (Cronbach)

7. ตรวจสอบหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability)
โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงตรงทั้งฉบับเท่ากับ .926

8. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตรวจสอบเป็น
ครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อเป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษา
ค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. บันทึกข้อความขออนุญาตจากคณะบดีมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขออนุญาตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ถึงผู้อำนวยการ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
และนัดหมายวันเวลาเพื่อขอรับแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อประมวลผล ผู้ศึกษาค้นคว้าประสานงานโดยตรงกับ
สถานศึกษาด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 118 ฉบับ โดยกลับคืน
มาจำนวน 118 ฉบับ

4. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสภาวะการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ด้านสภาพความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากร

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความเสี่ยงด้านวินัยบุคลากรในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านการรักษาวินัยบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ด้านการรักษาวินัยบุคลากร

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 4 เกี่ยวกับสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านวินัยและ

การรักษาบุคลากรตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

การปฏิบัติตามขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

5. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านวินัยและการรักษาวินัยบุคลากรตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
จำแนกตามอายุและประสบการณ์ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)